

Spis treści

Anna Gembalska-Kwiecień

Uczestnictwo pracowników w systemie zarządzania bezpieczeństwem w przedsiębiorstwie 2

W prezentowanym artykule zajęto się problemem uczestnictwa pracowników w systemie zarządzania bezpieczeństwem. Przedstawiono zagadnienie partycipacji, a także badania empiryczne obrazujące badany problem. W pracy przedstawiono także korzyści wynikające z partycipacji pracowników w systemie zarządzania bezpieczeństwem.

Słowa kluczowe: zarządzanie bezpieczeństwem, przedsiębiorstwo, partycipacja, aktywność pracowników

Aneta Grodzicka, Marta Kulaga-Tetera

Sklonność do podejmowania zachowań ryzykownych 7

W artykule przedstawiono badania pilotażowe dotyczące zachowań ryzykownych. Przeprowadzono je metodą ankietową (test) dla grup studenckich Wydziału Górnictwa i Geologii – na przyszłych potencjalnych górnikach. Zasadnicze badania będą przeprowadzane z udziałem górników aktualnie zatrudnionych w polskich kopalniach węgla kamiennego. Wykorzystano Test Zachowań Ryzykownych (TZR) autorstwa prof. R. Studenskiego, który składa się z 25 pytań przedstawiających czynności ryzykowne. Wyniki obu przeprowadzonych badań będą porównywane.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo i higiena pracy, zachowania ryzykowne, górnictwo

Zbigniew Gajda, Krzysztof Galbarczyk, Dariusz Natkaniec

Przestrzeganie prawa pracy w hipermarketach 12

Autorzy omówili bezpieczeństwo i higienę pracy w placówkach handlowych wielkopowierzchniowych na terenie działalności Okręgowego Inspektoratu Pracy w Katowicach na przestrzeni ostatnich kilku lat. Przedstawili promocyjno-prewencyjny kierunek działalności PIP w placówkach handlowych w ostatnim roku.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo pracy, Państwowa Inspekcja Pracy, hipermarkety, prawo pracy

Stefan Gierlotka

Właściwości łuku elektrycznego i skutki jego działania na człowieka 15

W artykule opisano fizyczne właściwości łuku elektrycznego. Omówiono sprawy związane z wypadkami elektrycznymi w wyniku których poszkodowani doznali urazów oparzenia ciała. Przedstawiono zmiany patologiczne w tkankach organizmu człowieka powodowane prądem rażenia oraz łukiem elektrycznym.

Słowa kluczowe: łuk elektryczny, wypadki, oparzenia ciała, rodzaje oparzeń

Michał Banasiak, Marcin Krause

Możliwości informatycznego wspomagania pracy służby bezpieczeństwa i higieny pracy 19

Opracowanie podejmuje aktualną obecnie problematykę dotyczącą możliwości informatycznego wspomagania pracy służby bezpieczeństwa i higieny pracy. W artykule przedstawiono analizę wybranego oprogramowania i innych pomocy, które dotyczą problematyki szkoleń bhp, wypadków przy pracy i oceny ryzyka zawodowego. Następnie przedstawiono w artykule możliwości informatycznego wspomagania w zakresie realizacji szkoleń bhp, analizy wypadków przy pracy i oceny ryzyka zawodowego na przykładzie wybranego zakładu pracy.

Słowa kluczowe: bezpieczeństwo i higiena pracy, służba bezpieczeństwa i higieny pracy, technologia informatyczna, informatyczne wspomaganie

Przeczytaj ! Zapamiętaj ! Zapobiegaj ! 24

Andrzej Herko: Wypadki w budownictwie drogowym

Od prewencji chorób do promocji zdrowia 25

(red. N. Pawlas, P. Życiński)

P. Życiński: Kamica żółciowa - problem zdrowotny i społeczny

Warto wiedzieć (red. K. Beluch) 27

Europejska Kampania na rzecz oceny ryzyka zawodowego 29

Prawo pracy (red. P. Pogłodek) 29

M. Moliszewska-Gumulak: Odpowiedzialność porządkowa pracowników

M. Pogłodek: Prawo pracy - pytania i odpowiedzi

Wiadomości techniczne z kraju i ze świata (red. B. Tomaszewski) 37

Spotkania z zasłużonymi 39

Rozmowa z Zenonem Grzelką, laureatem nagrody H. Krahelskiej

Warto przeczytać 42

Kącik komputerowy 43

Kronika 44

K. Beluch: Praca-Zdrowie-Bezpieczeństwo z przymrużeniem oka...45

Table of contents

Anna Gembalska-Kwiecień

The workers participation in the system of the management safety in the company 2

In the presented article the problem of the workers participation in the system of the management the safety. The question of participation, and also empirical investigations illustrating were introduced the studied problem. Advantages resulting from workers participation in the system of the management the safety were also introduced in the work.

Keywords: safety management, an enterprise, participation, employees' activity

Aneta Grodzicka, Marta Kulaga-Tetera

Susceptibility to risky behaviour 7

The article presents pilotage research concerning risky behaviour. The survey was conducted among groups of students of The Faculty of Mining and Geology – potential miners. Fundamental research will be carried out among miners currently employed in Polish coalmines. During the research the test of risky behaviour prepared by prof. R. Studenski. It consists of 25 questions presenting risky activieties. The results of both tests will be compared.

Keywords: industrial safety, risky behaviour, mining

Zbigniew Gajda, Krzysztof Galbarczyk, Dariusz Natkaniec

Observing labour law In hypermarkets 12

The authors discussed industrial safety in large self-service stores that work in the field of action od the State Labour Inspectorate in Katowice during last few years. They present promotion and preventive activities of SLI during last year.

Keywords: industrial safety, State Labour Inspectorate, hypermarkets, labour law

Stefan Gierlotka

The characteristics of electric arc and its effects on a human being 15

The article presents the physical characteristics of electric arc. It discusses the accidents in which the injured suffered from burn. The pathological changes in human body tissues caused by electric shock and electric arc are also discussed.

Keywords: electric arc, accidents, burns, kinds of burns

Michał Banasiak, Marcin Krause

The possibilities of computer aid work of occupational safety and health service 19

The elaboration presents current problems concerning possibilities of computer aid of work of occupational safety and health service. The article has been presented analysis of selected software and other supports, which concern problems of occupational safety and health trainings, accidents at work, occupational risk evaluation. Next the article has been presented possibilities of computer aid in range of realization of OSH trainings, analysis of accidents at work, occupational risk evaluation for example of selected establishment.

Keywords: health and safety at work (OSH), occupational safety and health service (OSH service), information technology (IT), computer aid

Read it ! Remember ! Prevent ! 24

Andrzej Herko: Accidents in road construction industry

From illness prevention to health promotion 25

(red. N. Pawlas, P. Życiński)

P. Życiński: Cholelithiasis – a health and social problem

It's worth to know 27

European Campaign for occupational hazard estimation 29

Labour law (red. P. Pogłodek) 29

M. Moliszewska-Gumulak: Employees' ordinal responsibility

M. Pogłodek: Labour law - questions and answers

Home and foreign technical news (red. B. Tomaszewski) 37

A meetings with a celebrity 39

A talk to Zenon Grzelka, a H.Krahelska prize winner

Read it 42

IT column 43

A Cronicle 44

K. Beluch: Work-Health-Safety - not quite seriously 45